

af begge de foregaaende Ordførere, at et godt Forhold mellem Nordens Folk og derunder ogsaa mellem Danmark og Norge er en Ting af meget stor Vigtighed. Derfor har vi med Bekymring set den Konflikt opstaa, som den foreliggende Traktat er et Forsøg paa at løse, og vi har med Sorg set, at det ikke har været muligt trods den utvivlsomt gode Villie og store Dygtighed, som vore Forhandlere har været i Besiddelse af, at naa et bedre Resultat end det foreliggende. Alle her i Danmark ønsker et godt Forhold til Norge, og alle er villige til at gøre Indrømmelser for at naa dette gode Forhold, men der er Grænser for disse Indrømmelser. Det gode Forhold kan ikke købes for enhver Pris.

Ingen herhjemme havde for faa Aar siden anet, at vi havde et nationalt Mellemværende med Norge. Nu synes vi jo at have flere. Og meget faa har anet, at Nordmændene havde Erhvervsinteresser af det Omfang, som det nu under disse Forhandlinger er blevet klart, at de har haft i Egnene oppe Øst for Grønland. Denne Sag er et klart Vidnesbyrd om, hvor vigtigt det er, at der mellem Folkene sker et objektivt Oplysningsarbejde, saa man lærer at forstaa hinanden, lærer at kende hinandens Interesser og stræbe at bøje disse Interesser mod hinanden. Denne Sag er tillige som et rent indre dansk Anliggende et beklageligt Vidnesbyrd om, hvor vanskeligt det er for det danske Folk at samles til en national Enhedsfront. En Splittelse som den, vi er Vidne til i denne Sag, er efter min Mening et beklageligt Tegn paa Svaghed, et Tegn paa, at det danske Folk i nogen Maade mangler et sundt nationalt Instinkt.

Den danske og den norske Opfattelse divergerer paa to Punkter overfor Spørgsmaalet Grønland: med Hensyn til Suveræneteten og med Hensyn til Fangstrettighederne. Hvad det første Spørgsmaal angaar, er der ikke Grund til nogen lang Udvikling. Vi er lykkeligvis alle her i Danmark enige om, at Danmarks Suverænetet over hele Grønland er en ufravigelig Kendsgerning. Jeg skal heller ikke dvæle ved det allerede fremdragne Moment, at vi maa hævde, at denne Suverænetet, der er anerkendt af saa mange Magter, ogsaa har fundet en i og for sig formel og tilstrækkelig Anerkendelse fra norsk Side gennem den oftnævnte Udtalelse af den norske Udenrigsminister Ihlen. Dette Spørgsmaal blev aktuelt, ikke den Gang man forlangte Anerkendelsen af Suveræneteten, men senere, efter at Bekendtgørelsen af 10. Maj 1921

var udstedt, idet man fra norsk Side opfattede denne Bekendtgørelse som indeholdende Indgreb i norske Fangstrettigheder. Hvorvidt nu denne Opfattelse er rigtig eller ikke, skal jeg ikke strides om, men jeg skal senere komme tilbage til dette Spørgsmaal.

Dette førte til, at der i 1923 fra norsk Side kom det bekendte Ønske frem om en Forhandling paa frit Grundlag, og det første Spørgsmaal, der opstaaer, er da dette: Burde denne Forhandling være optaget? Jeg for mit Vedkommende besvarer dette Spørgsmaal med et ubetinget Ja. Denne Forhandling burde optages, fordi Anmodningen om Forhandling kom fra et Broderfolk. Netop dette, at den kom fra et os saa nærstaaende Folk som det norske, maatte gøre, at man deroverfor anlagde den Betragtning, som man vil anlægge overfor sin Broder, naar han kommer og siger: Her er noget galt, her er noget, som jeg ønsker at tale om. Hvis det var en fremmed, vilde man sige: Her er intet at tale om, men naar det er en Broder, der kommer, saa siger man til ham: Sæt Dig ned ved Bordet, og lad os tale om Tingene.

Vilde man overhovedet en Forhandling, saa maatte man tage den saaledes, som det forlangtes fra norsk Side: paa frit Grundlag. Heri laa ikke nogen Opgivelse af det danske Suverænetetskrav, heri laa kun dette, at man ikke stillede som Betingelse for overhovedet at tale om Sagen, at Norge skulde anerkende dette Suverænetetskrav. Naar det ærede Medlem Hr. Stauning her sagde, at ogsaa mit Parti oprindeligt havde givet Tilslutning, og at man saa ikke senere kunde tage Afstand, maa jeg bestemt protestere mod denne Opfattelse under Henvielse til, hvad jeg allerede har sagt. Og til hvad Nytté skulde vi have haft Forhandlingerne i de lukkede Møder, som vi har haft, hvis det hele var afgjort allerede dermed, at man havde billiget, at Forhandlingerne med Norge fandt Sted. Jeg tror ikke, at den Betragtning, som det ærede Medlem her opstillede, er logisk holdbar.

Spørgsmaalet om Suveræneteten henstaar for saa vidt uløst, som Traktaten intet udtrykkeligt siger derom. Man har sagt, at man har begrænset Traktaten til at løse de praktiske Spørgsmaal, men jeg er enig med den højtærede Udenrigsminister i, at der ikke i denne Traktat ligger noget Afslag paa Danmarks Krav om Suveræneteten, og jeg deler den Betragtning, at naar man læser denne Traktat nøje igennem — men der kræves ganske vist ogsaa en nøje